

نازنین من

نامه‌های هایدگر به همسرش الفریده

ابوالفضل مسلمی

نازنین من؛ نامه‌های هایدگر به همسرش الفریده، عنوان کتابی است که به وسیله گرتروود هایدگر، نوه هایدگر، گردآوری و تدوین و توسط مهشید میرمعزی به فارسی ترجمه شده است. همان‌طور که از عنوان کتاب آشکار است، این کتاب حاوی برخی از نامه‌هایی است که هایدگر به همسرش الفریده نوشته است، هرچند که می‌توان در این کتاب یک یا چند نامه نیز از الفریده یافت که خطاب به مارتین هایدگر نوشته شده است.

از آن جایی که این کتاب شامل نامه‌هایی است که از سوی گرتروود هایدگر گردآوری شده است، این پرسش به‌جا و مناسب خواهد بود که وی به چه صورتی به گزینش این نامه‌ها مبادرت ورزیده است. وی می‌گوید:

«این وظیفه سنگین برعهده‌ام بود که از میان بیش از هزار نامه و کارت پستال که بین سال‌های ۱۹۱۵ تا ۱۹۷۰ نوشته شده بود، مهم‌ترین و زیباترین را برگزینیم، چرا که فقط یک هفتم نامه‌ها در یک [جلد] کتاب جا می‌گرفت. به مرور زمان، روشی برای انتخاب نامه‌ها یافتیم. بارها آن را می‌خواندم و براساس اهمیت‌شان دسته‌بندی می‌کردم. بعد هم بخش‌های مهم نامه‌ها را با رنگ‌های مختلف (عشق، زناشویی و خانواده، قرمز؛ فلسفه، دین و دانشگاه، سبز؛ خوردن، محل زندگی و لباس، آبی؛ به خدمت در ارتش، جنگ و سیاست، زرد) علامت‌گذاری می‌کردم. در حین انجام کار متوجه شدم که انتخاب نامه‌ها کار مشکلی نیست. به‌خصوص که نامه‌های قدیمی بیشتر بیانگر تبادل افکار پدر بزرگ و همسرش در مورد موضوعاتی چون فلسفه، دین، سیاست اجتماعی و دانشگاه بود.

گردآوری و تدوین: گرتروود هایدگر
ترجمه: مهشید میرمعزی

هایدگر به همراه همسرش، الفریده - سال ۱۹۶۰

ترجمه این کتاب
از متن آلمانی
صورت گرفته است و
در برگردان فارسی،
نهایت کوشش
صورت گرفته تا
لحن و سبک و سیاق
نوشته‌ها به همان
صورتی که در اصل
تحریر شده،
رعایت شود.

این نامه‌ها بسیار شخصی و خطاب به الفریده دوست، نامزد و همسر بود. گرچه تعداد آن‌ها بسیار زیاد است، اما تصاویر مقطعی از این رابطه طولانی مدت به دست می‌دهد که به سختی قادر به بیان و نمایش کامل آن است. به علاوه، بسیار جالب است که آن دو در چه مواردی سکوت می‌کرده‌اند. با این احوال، نامه‌ها راهی منحصر به فرد برای نظر افکندن به زندگی مشترک پدر بزرگ و مادر بزرگم است» (ص ۱۷).
و در جای دیگری می‌گوید:

«به‌خوبی می‌دانم که انتخاب تعداد خاصی نامه، کارت پستال یا بخشی از متن همیشه مورد بحث است. قصد من این است که نامه‌های برگزیده نشان‌گر آغاز، نقاط اوج و عطف، بحران‌ها و روزمرگی‌های رابطه‌ای شصت‌ساله باشد. هنگام رونویسی و انتخاب نامه‌ها درگیر شدن با گذشته خانوادگی، اجتناب‌ناپذیر بود. از سوی دیگر، تفاوت نسل‌ها و فاصله زمانی را نوعی امتیاز می‌دیدم. برای جلوگیری از بحث‌های اضافه، تمام نامه‌هایی را که بین سال‌های ۱۹۳۳ تا ۱۹۳۸ در اختیار داشتیم، در کتاب آوردم. به‌علاوه تعداد معدودی نقل قول‌های ضدیهودی و سیاسی که در رابطه با ناسیونال سوسیالیسم نوشته شده است را هم آورده‌ام» (ص ۱۸).

شایان ذکر است که ترجمه این کتاب از متن آلمانی صورت گرفته است و در برگردان فارسی، نهایت کوشش صورت گرفته تا لحن و سبک و سیاق نوشته‌ها به همان صورتی که در اصل تحریر شده، رعایت شود. علاوه بر نامه‌ها، سال‌نمای الفریده هایدگر (۱۹۹۲-۱۸۹۳) و سال‌نمای مارتین هایدگر (۱۹۷۶-۱۸۸۹) و شجره‌نامه خانواده هایدگر نیز در این کتاب وجود دارد.